УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ 75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 74125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 103. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 4-го ЧЕРВНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 4, 1969 No. 103. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 3 червня 1969

В АМЕРИЦІ

НА ЗНАК ПРОТЕСТУ ПРОТИ НАРОДОВБИВСТВА, що його здійснює внаслідок байдужости світу і зокрема Об'єднаних Націй нігерійський уряд у Біафрі, де дев'ять мільйонів людей стоїть перед загрозою безоглядного винищення, в парку Об'єднаних Націй у Ню Йорку запалив себе на очах відвідувачів парку і делеґатів різних націй до ОН студент Колюмбійського Університету жид Брюс Майрок. Перевезений у важкому стані до лікарні він помер. Перед смертю, опритомнівши на хвилину, він заявив, що своїм виступом хотів би припинити здійснюваний у Біафрі ґеноцид.

ДЕПАРТАМЕНТ ОБОРОНИ ЗСА заплянував широку акцію для боротьби із зайвими витратами матеріялів і коштів у продукції зброї і мілітарного виряду і з другого боку також в господарюванні військових чинників цими засобами. Зокрема має бути посилена контроля над замовленнями в різних фірмах і над їх виконанням.

У ВИСЛІДІ ЗАВОРУШЕНЬ РОБІТНИКІВ І СТУДЕНТІВ У КОРДОБІ в Арґентині, заарештовано понад 400 осіб, а не як досі подавали 200. Між арештованими є багато студентів і також два римокатолицькі священики. Арештованих судять військові суди. В четвер минулого тижня військовий суд засудив чотирьох провідників професійних спілок за участь в організуванні ґенерального страйку кожного на 12 років тюрми.

НАЦІОНАЛЬНА АДМІНІСТРАЦІЯ АЕРОНАВТИКИ І КОСМІЧНИХ ДОСЛІДІВ ЗСА опрацьовує засоби проти можливого зараження життя на Землі мікробами з Місяця чи з інших плянет. Науковці рахуються з можливостями перенесення на Землю зарозливих мікробів з Місяця, особливо після того, як на Місяці висадяться астронавти.

ДЖЕЙМС А. ПЕРКІНС, ПРЕЗИДЕНТ КОРНЕЛЬСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ в Ітака, Н. Й., що його рада тростистів Університету обвинувачує в надто примирливому ставленні до студентських заворушень, звернувся до цієї ж ради з вимогою шукати іншу людину на його становище.

УРЯД ВИХОВАННЯ ЗСА подав до відома, що ця офіційна й авторитетна у виховній ділянці федеральна установа, готується признати студентам більший голос в установлюванні виховної політики ЗСА, беручи до уваги головним чином вимоги студентів університетів, висловлювані останнім часом щодо дальшої програми навчання й зайнять у вищих школах. Недавно Уряд Виховання ЗСА відбув у цій справі дводенні наради з 15 провідниками студентських активістів.

ДО ПЕРЛ ГАРБОРУ НА ГАВАЯХ прибув у суботу мин. тижня лінійний корабель „Прінстон" із виловлення із моря після приземлення астронавтів космічним кораблем „Аполло-10", що його прозвано „Чарлі Бравн". З Перл Гарбору цю кабіну перевезуть транспортовим літаком до Лонґ Біч у Каліфорнії.

У СВІТІ

ПАПА ПАВЛО VI НАТАВРУВАВ у своїй промові в минулу неділю до вірних на площі святого Петра у Римі — продовжування воєн у В'єтнамі й Нігерії та напруженого стану на Близькому Сході.

КОМПАРТІЯ ЮГОСЛАВІЇ ПРОГОЛОСИЛА обширний комунікат із з'ясуванням свого становища супроти міжнародного комуністичного з'їзду у Москві 5 червня ц. р. Югославські комуністи відмовилися взяти в тому збіговищі участь, мотивуючи тим, що такий з'їзд зайвий і шкідливий для комуністичного руху, бо має на цілі встановити один провідницький центр та одну політику для всіх компартій світу, що перечить принципові суверенности партій і країн.

ЧЕСЬКО - СЛОВАЦЬКІ КОМУНІСТИ ЗАЯВИЛИ, що вони будуть вживати всіх заходів на комуністичному з'їзді у Москві 5 червня ц. р., щоб там не заторкувано публічно совєтської інвазії до ЧССР, бо це — мовляв — внутрішня справа Чехо - Словаччини і її комуністичних „союзників". Італійські комуністи погрожували, що вони жадатимуть переведення дискусії на тему тієї інвазії. Можливо, що новому промосковському голові чесько - словацької компартії, д-рові Густавові Гусакові, вдасться переконати інших комуністів, невдоволених совєтською інвазією до ЧССР, щоб вони не заторкували тієї справи, бо це тільки пошкодить Чехо - Словаччині.

У ПОЛЬЩІ ПЕРЕВЕДЕНО комедію „виборів" до парляменту, „вибравши" в минулу неділю 1 червня ц. р. 460 послів — з одної листи, яку раніше узгіднила компартія, поставивши туди своїх членів і поплентачів.

ДО ЛОНДОНУ ПРИБУДЕ в наступному тижні ізраїльський прем'єр Гольда Меїр для розмов з британським прем'єром Гаролдом Вільсоном, від якого вона хоче безпосередньо й авторитетно дізнатися про хід і тенденцію нарад амбасадорів чотирьох великодержав в Об'єднаних Націях над можливостями ізраїльсько - арабського замирення. Гольда Меїр займала завжди рішуче становище проти таких розмов.

6 ПОЛІТВ'ЯЗНІВ В СССР ЗГОЛОСИЛИ протест проти нелюдяних умовин, в яких вони відбувають свою кару у в'язниці в Потьмі, за 250 миль на схід від Москви. Тими політв'язнями є засуджені за видрукування антирежимових речей і перепачкування на Захід своїх рукописів та їх приятелі — Юлій Даніель, Александер Гінсбурґ, Юрій Голянсков, Валерій Ронкін, Сєрґей Машков і В. Кальнінш. Вони переслали свій протест у формі скарги до Верховного Совєта СССР, навівши цілу низку конкретних даних і фактів знущання над ними, виголоджування, виснажування працею понад людські сили і т. п. Відпис того їхнього листа кружляє в Москві й інших містах СССР.

У ШВАЙЦАРІЇ ВІДБУВСЯ в минулу неділю плебісцит над прийнятим недавно законом, що нормує відносини у політехнікумах. Студенти високої політехнічної школи в Льозанні зібрали 45.000 залеґалізованих підписів під петицію, щоб над тим законом перевести плебісцит. Це й сталося і великою більшістю голосів уневажнено закон, який не брав на увагу вимог студентів, що діяли законним шляхом.

АРАБСЬКІ ТЕРОРИСТИ - САБОТАЖНИКИ ЗІРВАЛИ динамітом в одному місці нафтопровід, що йде почерез територію, окуповану Ізраїлем. Офіційні арабські кола натаврували той акт саботажу, ствердивши, що він більше пошкодив арабським країнам, які дістають ту нафту, як Ізраїлеві.

Президент пропонує продовжити на два роки програму боротьби з убогістю

Вашингтон. — Президент Ніксон звернувся до Конгресу з пропозицією продовжити на дальших два роки федеральну багатобільйонову програму боротьби з убогістю. До цього часу президент Ніксон плянував тільки однорічний реченець для продовження цієї програми. Повідомлено про це з Білого Дому і в Конгресі звітував у цій справі новий керівник Бюра Економічної Нагоди — федеральної агенції для боротьби з убогістю Доналд Румсфелд. У своїй пропозиції до Конгресу Президент пропонує асиґнувати на проведення цієї програми в новому фіскальному році, що починається 1 липня 1969, 2,048,0000,000 долярів, на сто мільйонів більше, як було передбачено в бюджеті теперішнього фіскального року. Уряд президента Ніксона не передбачує якихось більших змін в дотеперішній програмі боротьби з убогістю, хоч і не виключає їх. Новий керівник Бюра Економічної Нагоди заявив тільки, що він мусить найперше зробити перегляд реалізованої програми в усьому її засягу і щойно тоді подасть свої суґестії щодо евентуальних змін у ній, зокрема, в таких ділянках, як позашкільний професійний вишкіл і Корпус Праці.

ЗСА підуть назустріч Японії в справі острова Окінави

Вашингтон. — Президент Ричард Ніксон прийняв в мин. понеділок на 40-хвилинній авдієнції японського міністра закордонних справ Кіічі Аічі. Темою їх наради була проблема островів Рьюкю, головно Окінави, які від часу японської капітуляції в другій світовій війні перебувають під зверхньою американською адміністрацією, себто з японським автономним правлінням, рішення якого проте залежать від затвердження американським високим комісаром. Американське командування має тепер цілком вільну руку на тих морсько-летунських базах, втримуючи на Окінаві склад атомової зброї та використовуючи довільно тамошню базу для війни у В'єтнамі. Це дуже дратує японців, які спеціяльно вразливі на пункті ядрової зброї, бо Японія є одинокою країною, яка впала була жертвою американської атомової атаки проти міст Нагасакі і Гірошіма. Японія вимагає, щоб острови Рьюкю були повернені під її суверенність до 1972 року та щоб ЗСА не мали права магазинувати там атомової зброї. Однак ЗСА інвестували були в ті бази кілька більйонів дол. і вони мають величезну стратегічну вартість для Америки та всього вільного світу. Кіічі Аічі переговорюватиме про цю складну проблему з секретарем оборони Мелвіном Лердом та державним секретарем Вілліямом Роджерсом. Теперішній японський уряд — проамериканський і тому Президент рішив — твердить преса — піти назустріч становищу Японії, щоб не допустити до упадку уряду Сато, який восени ц.р. прибуде до Вашингтону.

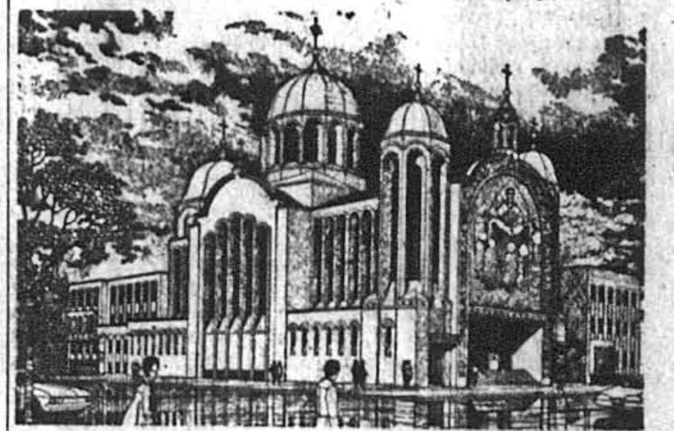
Жорж Помпіду має запевнений вибір на президента Франції

На світлині бачимо, як у місцевості Орвіліє у Франції голосує колишній прем'єр за президентури Шарля де Голля, Жорж Помпіду. Біля нього стоїть з виборчою карткою у руці його дружина Кльод. Те голосування відбулося 1 червня ц. р., але не дало перемоги ні одному з 6-ох кандидатів. 15 червня відбудуться тісніші вибори між Жоржом Помпіду і головою французького Сенату Аленом Погером.

Париж. — Центральний Комітет французької комуністичної партії рішив доручити своїм членам і всім тим, що голосували на комуністичного кандидата Жака Дюкльо, стриматися від участи у тісніших президентських виборах 15 червня ц. р., бо — мовляв — обидва кандидати, Жорж Помпіду і Ален Погер, „реакціонери й пахолки капіталізму", тому не варто голосувати на будь котрого з них. Хоча з-посеред кругло 5-ох мільйонів французів, які голосували на Жака Дюкльо, ледви одна п'ята є дійсно комуністами, а всі інші голосували на Дюкльо як на популярну особу, з опозиції проти де-ґоллістів і різних інших причин, проте зменшення числа голосуючих 15 червня автоматично облегшить Жоржові Помпіду виграти вибори: він зібрав був на себе в першій стадії виборів 1 червня 44% всіх голосів, при фреквенції голосуючих 22.600.000, отже при меншій фреквенції він матиме потрібних для свого вибору 51%. Крім того, шанси Погера безнадійні, коли він не дістане лівих голосів, які впали на Дюкльо і соціяліста Дефера. Ален Погер все одно не зрікся своєї кандидатури і заявив, що якщо він програє, то творитиме нову політичну партію, яка згуртувала би всі центрові кола, не ґоллістів і не комуністів. Французька преса вважає, що Жорж Помпіду стане напевне найближчим президентом Франції.

Починаються заходи для будови нової церкви св. Юра в Ню Йорку

Проєкт нової церкви св. Юра в Ню Йорку у виконанні архітекта інж. Аполлінарія Осадци.

Ню Йорк (В. К.) — Вже довгі роки говориться про потребу нової церкви св. Юрія в Ню Йорку. 25 травня, в шкільній залі школи св. Юрія, о год. 5 по пол. при великій кількості приявних відбулися парафіяльні Збори, з метою поінформувати вірних про стан дотеперішніх приготувань, вибрати Діловий Комітет будови нової церкви і ревно розпочати збірку фондів, щоб якнайскоріше приступити до будови. Впр. о. Ігумен Ю. Катрій, ЧСВВ, по молитві подав коротку історію цієї церкви, її сьогоднішній фінансовий стан, розглянув рації за і проти будови церкви на тому самому місці, познайомив присутніх з двома проєктами нової церкви. Один із них — це модерний проєкт інж. Січинського, а другий більше консервативний, інж. А. Осадци. Присутні ділилися думками і застереженнями. По довшій дискусії і вияснениях вирішено, що нова, репрезентативна церква на Мангетані, є конечна; що вона мусить бути на Мангатані і, без огляду на сьогоднішні обставини, ще найкраще тут, на тому самому місці. Рації подавались слідуючі: теперішні, невідрадні обставини — це стан переходовий; як твердять знавці, куди б ми не пішли на Мангетані, всюди будуть подібні обставини, бо вони наростають і в Ню Йорку і по всіх більших містах Америки. Наша дільниця має бути перебудована, ми вже маємо відповідний терен і школу. Взявши ті рації до уваги, загал присутніх погодився на місце, де тепер є церква. Також із двох плянів вибрали плян інж. архітекта А. Осадци, як більш схожий на наш, український і консервативний.

(Закінчення на стор. 3-ій)

Інж. Володимир Кузик обраний на голову Відділу Т-ва Інженерів у Філядельфії

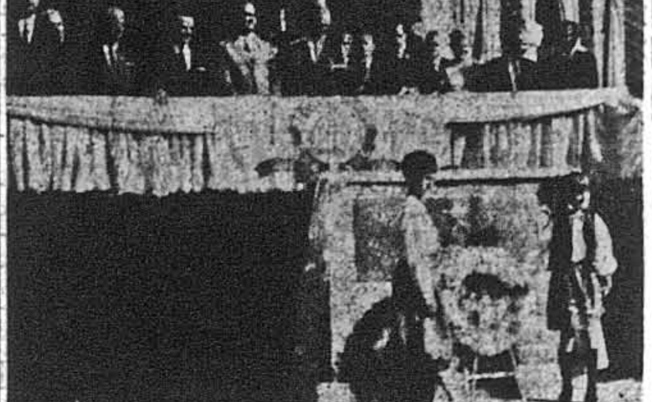
Філядельфія. — В суботу, 17 травня ц.р. у власній домівці при 4814 Н. Брод вул. у Філядельфії відбулися 21-і Загальні Збори Товариства Українських Інженерів Америки, Відділу у Філядельфії. Зборами керувала президія в складі інж. О. Вонторський — голова, інж. Д. Сольчаник — заст. голови, інж-и О. Німилович і В. Медуха — секретарі. Після звітування та уділення абсолюторії уступаючій управі, на пропозицію номінаційної комісії (інж. Л. Дяченко — голова, інж. М. Борецький — секретар, інж-и Р. Пеленський, О. Ганас і Л. Стадниченко — члени), *вибрано керівні органи* Відділу на каденцію 1969-70, які оформились як слідує: інж. В. Кузик — голова, інж. М. Лисобей — заст. голови, інж. В. Яримович і інж. В. Качор — секретарі, інж. Б. Кульчицький — імпрез. реф., інж. І. Пак — господар, інж. Ю. Головчак — орг. реф., інж. М. Команевський — касир й інж. І. Чижович — фінансовий реф. Контрольна комісія: інж. І. Даниленко — голова, інж-и Р. Булик і М. Караман — члени. Товариський суд: інж. І. Харамбура — гол., інж-и О. Вонторський і Л. Стадниченко — члени. Стипендійна комісія: інж. Л. Дяченко, д-р Л. Кушнір і інж. М. Ромах. Крім керівних органів Відділу вибрано ще комісію виготовлення правильника Відділу в такому складі: проф. В. Винницький, інж. Е. Филипович і інж. М. Лисобей та номінаційну комісію в складі інж-и В. Шиприкевич, О. Мамчин і М. Ковальчук. З огляду на двадцятиліття існування Відділу, оформлено обширний організаційний комітет, складений з усіх колишніх голів Відділу для відзначення згаданої річниці. Відбувалися збори в діловій та гармонійній атмосфері, що вказує на можливість пожвавленого розвитку Відділу в майбутньому.

ЮВІЛЕЙНІ СВЯТКУВАННЯ УНС В ШАМОКІНІ: У ПОШАНІ ДО ПІОНЕРІВ — ЛИЦЕМ ДО МОЛОДІ!

З кінцем минулого тижня, в суботу й неділю 31-го і 1-го червня 1969, у пенсильвенійському містечку Шамокіні, в якому 75 років тому був оснований Український Народний Союз, відбулися зворушливі святкування, що стояли під знаком ювілейного гасла УНС: У пошані до піонерів — лицем до молоді! Піонерів вшановано — крім церковних відправ та відповідних промов — дедикацією пропам'ятної таблиці біля церкви Преображення Господнього в Шамокіні в суботу 31-го травня, а під знаком молоді був фестиваль в Лейквуд Парку в неділю 1-го червня. На фотознімках побіч утривалено деякі сцени з цих урочистостей.

Найстарший віком член 1-го Відділу УНСоюзу в Шамокіні, 79-літній Петро Дзвінчик, відходить від пам'ятника, перетявши символічну стяжку та відслонивши його.

Двоє молоденьких нащадків піонерів, зодягнені в національні костюми, поклали вінок біля пам'ятника у пошані до піонерів.

Місцевий парох о. декан Юрій Дубицький в асисті священиків із сусідніх парафій благословить пам'ятник. На трибуні за пам'ятником члени Головного Уряду УНС та гості.

Дівочий хор „Веснівка" приїхав з далекого Торонта, щоб своїм виступом на фестивалі Дня УНСоюзу звеличати установу, від якої почалася організація Американської і Канадійської України.

Чоловічий хор з Лігайвелі, в якому співають майже виключно нащадки піонерів з пенсильвенійського басейну твердого вугілля, взяв активну участь у дводенних святкуваннях.

В Дітройті відбулася конференція на тему „Українство в сучасному і майбутньому"

Дітройт, Миш. (В. П.). — У днях 24-го і 25-го травня ц. р. в Пік-Форт Шелбі готелі, в центрі міста Дітройту, відбулася конференція на тему „Українство в сучасному і майбутньому", організована Окружною Радою Союзу Українок. Ціль конференції була проаналізувати значення ідеї українства в сучасному та в майбутньому та встановити нові напрямні для більш успішної та динамічної дії українців в Америці.

Наради відкрила голова Окр. Ради СУА пані Стефанія Дуб. Проводили на зміну пані Ольга Шустер і пані Анастазія Вокер. Учасники конференції віддзеркалювали перекрій української громади Дітройту та цілий ряд відомих суспільно-громадських і наукових діячів з інших місцевостей як: проф. Олександер Грановський, Міннеаполіс, ред. Лідія Бурачинська, Філядельфія, Розалія Полче і Олек-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Маестро Яків Гніздовський біля свого твору — пам'ятника на пошану піонерам УНС у Шамокіні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Для добра організації і народу

На порядку усіх дотеперішніх конвенцій Українського Народного Союзу, як і на порядку всіх річних нарад його Головного Уряду, завжди були „ухвали для добра організації і громади". Цьогорічні наради Головного Уряду, як також імпрези, що їх попередили і що після них відбулися, більше ніж потверджують, що ця найстарша і найбільша у вільному світі українська установа справді і в кожному відношенні існує і діє для добра її членів, громади і народу.

Цьогорічні, вже передконвенційні, наради Головного Уряду УНС попередила прем'єра оригінальної опери Антона Рудницького до лібретта Леоніда Полтави: „Анна Ярославна", що старанням УНСоюзу відбулася в Карнеґі Голл в Ню Йорку і Тавн Голл у Філядельфії. Міг би дехто сказати: яке діло УНСоюзу до таких чисто культурно-мистецьких імпрез? Діло велике, бо воно — для добра громади і народу, а без допомоги УНСоюзу воно навряд чи відбулося б взагалі і навряд чи відбулося б з таким помітним успіхом.

Цілком під знаком „добра організації, громади і народу" відбулися протягом минулого тижня річні наради Головного Уряду, що яскраво виявляють кінцеві рішення, ухвали і рекомендації. Згадати б тільки про такі далекосяглі ухвали, як рекомендації для конвенції встановити півмільйонову фундацію УНСоюзу для „підтримки і заохоти" в ділянці наукової та культурної української творчости, чи створення Інституту Англомовної Української Енциклопедії. Заклик до своїх членів українського католицького віровизнання, щоб вони особисто й зорганізовано піддержували акцію для скликання Синоду Української Католицької Церкви й організаційного завершення тієї Церкви створенням її Патріярхату був так само подиктований „добром організації, громади і народу", як ним були подиктовані й численні інші рішення, ухвали, резолюції та рекомендації, включно із цьогорічною дотацією понад 13,000 долярів на різні народні цілі.

Ювілейні святкування з нагоди 75-річчя УНСоюзу в місці, де він 75 років тому народився — в пенсильвенійському басейні твердого вугілля, завершили з кінцем минулого тижня цей, сміливо можна сказати, Тиждень Українського Народного Союзу, що проходив під знаком „добра організації, громади і народу". Якщо до цього додати бодай найголовніше з того, що досі вчинив УНСоюз, тільки останні акції, проведені під тим самим знаком, як пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні, збірка фондів на українські студії в Гарварді, видання двох томів Англомовної Енциклопедії Українознавства — тоді мимоволі приходить на думку: як помножилися б і як поширилися б, змогутніли такі й подібні акції „для добра народу, організації і громади", коли б здійснилися мрії-заповіти основоположників УНСоюзу, щоб усіх українців Америки і Канади об'єднати в його творчих, ідейних та організаційних рядах!

Переговори без перемир'я

Президент комуністичного Північного В'єтнаму Го Чі Мінь нібито закликав у промові, зверненої до групи високих військовиків з нагоди свого 79-ліття, щадити життя вояків у воєнних операціях в Південному В'єтнамі. Якщо ця газетна вістка правдива, то вона перечить відомому становищу комунізму взагалі та комуністичної тактики — не шанувати життя людини, яка є лише безіменним числом на службі комунізмові, і невпинно атакувати ворога.

Але й північнов'єтнамський військовий міністер ген. Нґо Вуєн Джіяп, даючи інтерв'ю італійській журналістці Оріяні Фаллачі, признав неначе мимоходом, що Північний В'єтнам втратив кругло півмільйона вояків. Ген. Джіяп, на диво, висловився досить скептично про шанси „визвольної війни" у Південному В'єтнамі, знехтував запит тієї журналістки, чи не плянує він, переможець з-під Дієнбієнфу, подібної поразки американцям, і вказував на Паризьку конференцію в справі В'єтнаму, як на „завдання для дипломатів". Водночас у Південному В'єтнамі продовжується жорстока війна.

Американський коментатор Джан Роч у статті з Лондону п. н. „Стратегія війни й переговорів" твердить, що все інтерв'ю Джіяпа з італійською журналісткою це свідоме замилювання очей і відвертання уваги від дійсної цілі комуністів — як не на бойовищі, то в Парижі осягнути повну перемогу. Цей його висновок потверджує правильність тактики Ніксона: завдавати комуністам у В'єтнамській війні дальших важких людських втрат і виявляти на Паризькій конференції терпеливість, не поступаючись комуністичним вимогам.

В. Чапленко

„БУРУНИ НА МОРІ"

Свого часу я писав у „Свободі" про одну декаду російської літератури й мистецтва на Україні як про „дев'ятий бурун русифікації". Цей „бурун" був свідомо доданим зовнішнім поштовхом, скерованим на посилення русифікаційного „моря", що постійно заливає всю Україну і постійно б'є в скелю українського національного буття. Але таких зовнішніх „бурунів", „дев'ятих" чи звичайних, можна відзначати багато, і всі вони входять у свідомо розраховану систему „механізму русифікації", як це визначив у своїй викривальній праці „Інтернаціоналізм чи русифікація?" Іван Дзюба. „На зміну українізації прийшла русифікація, — пише він у розділі „Русифікація і механізм русифікації". — Точніше: її трохи загальмований маховик почали розкручувати з новою силою... В ленінські часи... партія кляcифікувала як русифікацію і засуджувала такі явища, які сьогодні кваліфікуються як успіхи політики „дружби народів" (стор. 168).

У цьому розділі Дзюба описав частини цього „механізму", назвав багато „ґвинтів" і „ґвинтиків" цієї диявольської машинерії. Проте, хоч цей розділ у його книжці зайняв аж 37 сторінок, він не розглянув усіх „каналів" (це теж його вислів), що ними Москва проводить русифікацію. Зокрема він не відзначив тих зовнішніх поштовхів, що я їх називаю „бурунами русифікації". А їх дуже багато, і їх Москва здійснює у вигляді різних „тижнів", „декад", з'їздів, конференцій, фестивалів тощо. Звертає на себе увагу те, що навіть вузько - наукові, фахові конференції, здавалося б, всесоюзного значення чомусь відбуваються десь в українських містах, у таких, як Чернівці, Ужгород, не кажучи вже про Львів та Київ.

Звернувши увагу на ці „буруни", я свого часу спробував був навіть позаписувати деякі з них. Пригадую (запис, на жаль, затратився), що в Чернівцях відбулася якась наукова конференція з хемії. У середині жовтня 1967 р. у Львові відбулася 5-денна республіканська конференція з хірургії огруддя, а в ній взяли участь фахівці з Москви, Ленінграду, Тбілісі, Новосибірська. 22 жовтня того ж року в Києві відбувся симпозіюм з фізики місяця й плянет (з участю фахівців з різних міст Російської федерації), 14 серпня 1968 р., тобто тоді, коли Москва пішла на окупацію Чехо - Словаччини, на Закарпатті відбувся всесоюзний фестиваль культури (були вірмени, грузини, узбеки, білоруси), а в вересні цього ж року на Україні відбувся навіть місячник культур народів „Радянського Союзу", проведений по всіх областях республіки. 5-7 листопада 1968 р. в Києві відбулася всесоюзна міжвишівська конференція на тему „Взаємозв'язки та взаємодія східньослов'янських мов та літератур (було 200 представників з Москви, Ленінграду, Єревану, Вільнюсу). Взагалі восени цього року, в зв'язку з ювілейними датами Україну просто заливали юрби росіян та „націоналів" з інших республік чи то під назвою „походу по місцях бойових та трудових подвигів радянського народу" (в однині!), чи то у формі „всесоюзного зльоту молодих патріотів з нагоди 50-річчя „Комсомолу" (у самому Києві було 2 тисячі „гостей"). Цього вже року відбулася на Україні декада грузинської літератури. Навіть українські національні святкування не відбуваються без участи росіян та „націоналів", як от хоч би святкування 50-річчя Академії Наук УССР, відзначене урочистим засіданням у Києві 20 травня ц. р.

Звичайно, декому такі „братерські зустрічі" можуть показатися добрим явищем, мовляв, це справді всесоюзна співпраця і всесоюзна радість з приводу здобутих успіхів, і під таким офіційним сосом усе це й подається в тамтешній пресі та в промовах. Але не можна забувати того, що присутність на таких конференціях, святах, фестивалях росіян та „націоналів" неминуче призводить до того, що все це відбувається російською мовою і таким чином сприяє русифікації та відсуває українську мову на задній плян або й зовсім її усуває. Про співвідношення мов на таких конференціях може свідчити, наприклад, збірник „Питання ономастики" (Київ, 1965 р.), що в ньому з 39 статтей тільки 11 українською мовою (але й н а д р у к о в а н і у к р а ї н с ь к о ю мовою статті необов'язково були виголошені на конференції по - українському). Для тих, хто тамтешньої дійсности не знає, я можу навести факти з тутешнього нашого життя. Коли наші національні святкування чи засідання відбуваються з участю запрошених американських гостей, то тоді й українці мусять промовляти по - англійському. От, наприклад, на конференції українських істориків в УВАН, 24 травня ц. р., де був американський професор Ф. Мозлі, молодий український науковець К. Варварів читав свою доповідь по - англійському. Це було добре для проф. Ф. Мозлі, але погано для більшости українських слухачів, як також не дуже корисне для розвитку української науки на чужині. А професор же Мозлі ще й не має влади якогось наглядача, як це мають московські „старші брати" над українцями в Україні.

І хоч ці всі „гості" з Москви, з Ленінграду, може, прямо й не поводяться як русифікатори, але русифікаторська тенденція їхньої всюдиприсутности не підлягає сумніву. З такою ж метою вони возять із собою й різних „націоналів". Бо чим, як не такою метою, можна пояснити той факт, що на отой, збіжний з окупацією Чехо - Словаччини фестиваль повезено „націоналів" у найглухіші кутки Закарпаття, аж до чабанів на полонинах включно? Я чув з київського радіо промови вірменина, грузина й узбека, і всі вони говорили хоч каліченою, але російською мовою; тільки білорусин говорив по - білоруському. Те саме було в травні 1969 року під час декади грузинської літератури в Україні. У ч. 40 з травня ц. р. „Літературної України" вміщено фото із підписом: „Один з провідних письменників Грузії К. Лордкіпанідзе дає автографи ланковій високогірного колгоспу „Шлях Леніна" Воловецького району Закарпатської області Олені Матолі та робітникові Воловецького лісозаводу Івану Лакатошу" (Іванові Лакатошеві — В. Ч.). А їх же, цих грузинів, возили по всій Україні! Те, що я кажу про грузинів та інших „націоналів", не слід розуміти як нашу до цих народів ворожість, навпаки, усім нам відомо, що грузини ставились до українців, а українці до грузинів завжди прихильно, доброзичливо. Але, беручи справу об'єктивно, не можна не відзначати того, що всі „націонали" не в своїх республіках (в тому числі й українці в Грузії, Азербайджані тощо) — це мимовільні розносники русифікації.

Я свого часу надрукував був у журналі „Нові Дні" спеціяльну статтю на цю тему і в тій статті висловив між іншим і таку думку, що „націонали" найкраще допомагали б одні одним, якби утримувались від праці в не своїх республіках, отже, і від участи в „б р а т ерських" зустрічах, які використовує Москва як певні „ґвинти" в своєму „механізмі" русифікації. Зрештою, усі ці казенні „тижні" та „зустрічі" й не є показниками справжньої приязни між народами. Як фальшиво звучить, наприклад, заголовок статті М. Бажана „Почуттям єдиним злиті"(надрукованої в „Літературній Україні" (ч. 36, з травня ц. р.) в зв'язку з декадою грузинської літератури, коли в ній іде мова не про українсько - грузинські відносини, а про любов грузинів до... російського народу, до його „співу, могутнього й орлиного"! Нешкідливі були б ці зустрічі тільки тоді, коли б кожен „національ" промовляв своєю рідною мовою, з рівнобіжним його промови перекладом на мову даної республіки. Але цього не дозволяє імперіялістична мовна політика Москви. Та й на яку мову треба б пере-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ТЕЛЕФОН І ЛИСТИ

Тяжко уявити собі в теперішній добі життя без телефону. Знаємо, як непокоїть нас, коли в телефонному апараті щось зіпсується, коли десь перерветься телефонна лінія, і ми не можемо порозумітися з бажаною особою.

Забуваємо, що колись телефону не було, а як уже й був, не так легко було дістати дозвіл на його інсталяцію, довго треба було ждати на сполучення в тій самій місцевості, а що вже й казати про телефонні розмови з іншим містом і тим більше із закордоном. А тепер наберете кілька чисел на телефонному апараті і можете говорити з ким хочете в будь-якій місцевості глобу.

Як було тоді, коли ще не було можливости говорити „на віддаль"? Люди писали листи, пересилали їх окремими посланцями, а згодом поштою. Треба було ждати довгий час на відповідь, і це не раз спиняло розв'язку важливих справ. Але листи мали своє значення, яке лише тепер можемо як слід оцінити, коли пишуть їх щораз менше. Скільки цікавих думок можемо вичитати з тих давніх листів, що їх писали державні мужі, письменники, мистці! На тих листах засновують тепер свої праці дослідники історичних подій, літературознавці і мистецтвознавці.

Не згадуючи про інші народи, вистачить сказати про листування наших князів, гетьманів, державних мужів, мистців, письменників — загалом знатних людей нашого народу. На чому спирали б свої наукові праці дослідники, коли б не було тих писаних джерел? Якщо б уже тоді був телефон і всякі розмови передавалось „на віддаль", тих розмов ніхто не знав би, і тяжко було б зрозуміти причини тих чи інших історичних подій. Майбутні дослідники не будуть спроможні розгадати багато важливих подій, якщо їх вирішувано телефонними розмовами.

І ще одну „шкоду" приніс телефон: люди відучуються писати, бо навіщо думати над текстом, коли можна простіше й коротше передати свої думки телефоном, а згодом, якщо зайде потреба, їх заперечити, бо слова „літають", а що напишеш пером, не витягнеш волом, як каже наше мудре прислів'я. Може саме тому люди нерадо пишуть, і цим творять порожнечу в духовій культурі. В майбутньому буде навіть мало листів залюблених пар, бо почування легше передати телефонним дротом, ніж сидіти й думати, як би то їх висказати. Не буде тривких пам'яток виміни думок між письменниками, науковцями, мистцями, не залишатиметься цікавих фактів про постання того чи іншого твору людського духа, які були обговорювані телефоном.

Також і мова втрачає одну з можливостей свого розвитку, бо інакше говоримо, а інакше треба писати: „скріпта манент", як казали старовинні римляни.

Щоб духова к у л ь тура людства не занепадала, вчителі в школах повинні звертати більше уваги на письмові вправи молоді, повинні навчати її висловлювати на письмі свої думки ясно і зрозуміло, щоб не користувалися тільки двома словами: „так" і „ні". Письмові вправи змушують шукати відповідних слів, п о ш и рюють знання нових висловів, розвивають думання.

Сучасна людина щораз більше підкоряє собі природу, але природа мстива, хоч це не завжди можна запримітити.

Осип Залеський

Леся Лисак

ЩОБ ДІТИ ПОБАЧИЛИ...

Є речі легкі і є трохи трудніші. З тих легких чи не найлегшою є мало робити, а багато критикувати. І то навіть наперед, заздалегідь, поки ще щось буде діятися. Поки ще побачиться, почується. Ось як деякі уривки зауважень: „І з чим тут пориватися? Хіба у нас є на це можливості, сили? Гляньте, навіть відповідної залі годі знайти. А де вже декорації? Е, шкода говорити, — не таке ми бачили"...

Але хіба варто перечисловати все те, що людям прийде охота критикувати? Вже краще розказати про те, трохи трудніше...

Власне, коли батько якраз в цю суботу працює і мусить просити колеґу, щоб його заступив — це вже трохи важче. А мати теж в суботу не має „вільного" і теж мусить просити знайому, щоб виконала за неї її обов'язки... Ну, й хату треба залишити на два дні „напризволяще", а самі знаєте, як часто тепер трапляються грабунки... А про далеку дорогу вже й не казати. З провінції до Метрополії прийдеться махнути автом в одну сторону біля п'яти сот миль. Круглий рахунок туди й назад — тисячу миль...

Ще б можна додати, що в цю суботу донька не зможе піти на лекції, а син якраз повинен приготовлятися до іспитів. Чи ще згадати, що в хаті є малий песик, якого на ці два дні треба віддати під опіку сусідки?

Я попросту хочу сказати, що вибратися з провінційного міста родині з чотирьох осіб на прем'єру опери до Метрополії — це не те саме, що сісти ввечері перед телевізором із „кока-колою".

Батько й мати тихцем порадилися: „Легко - нелегко, але поїдемо". Розумування було дуже просте: діти — українські, опера — українська. І припечатали: „Як часто на еміґрації доводиться бачити нову українську оперу?"

У п'ятницю готувалися до дороги трохи не поза північ. Бо як насправді з тим нашим автом? Доїде в порядку чи знов буде якийсь клопіт? „Пам'ятайте, що я мушу бути в неділю о п'ятій пополудні на праці", — котрийсь там раз пригадує батько.

Донька - підліток ніяк не може вирішити, яку суконку найкраще вдягнути із цієї великої оказії. (Якщо у вас є донька такого віку, ви добре знаєте, що це значить!).

Мати морочить собі голову, щоб чогось необхідного в дорозі не забути. Своїм порядком теж приміряє по черзі всі суконки — котра з них найбільше підходить.

Син уже вспів навантажити авто своїми книжками. Наклав їх там цілу купу. „Буду, — сказав, — вчитися по дорозі".

Вранці ще було зворушливе прощання з песиком, бо ануж йому бідаці буде тужно за господарями? Хоч сусідка обіцяла дбати про нього, як про свого власного, а все таки...

Роззелененим ранком виїхали в дорогу. Миля минає милю, милі накопичуються. Чи вже не двісті проїхали? „А не спізнимося на виставу, коли станемо посідати?" Враз мати питає:

— Сину, а чи ти прочитав зміст опери так, як я тебе просила? Треба ж знати, що буде діятися на сцені.

— Читав, — чемно відказує [illegible]. До речі, їдучи автом [illegible] зовсім не виявляє заці[illegible] своїми книжками. Іспити? Дивитися крізь вікно приємніше. Так скрізь зелено, гарно...

„Зіхер є зіхер", — казали в тих часах, коли матері було стільки років, скільки тепер її синові. Тому, „на всякий випадок", мати ще раз читає вголос лібретто.

У мами своя логіка: історії України, княжої доби теперішні діти — не у гнів нікому — таки добре не знають. Не зашкодить пригадати, що в часах, коли Україна була могутньою державою, жила собі така українська княжна, яка стала королевою Франції. Що була „Руська Правда", сила, воля і слава...

Син торкається п л еч а батька за керівницею:

— Тату, а які, опери ти бачив?

Над керівницею, кілька секунд вагання: чи розказувати про ті „чужі", чи про свої, що їх не було аж забагато? Тоді дипломатично: — „Те, що ми сьогодні побачимо — щось зовсім нове. — І далі розповідь про те, як нелегко творити й виставляти це ґрандіозно - скомпліковане дійство, яке звуть оперою.

У матері на обличчі далека усмішка. І вона пригадує вголос — із розповідей ясно — ті „страшенно давні часи", коли її дідуньо ставив одну з українських опер. Де? В містечку... в стодолі! Скільки було страху, щоб від нафтових ламп не загорілася солома!

Сміються всі. Що це були за часи!

— Передпотопові! — заявляє авторитетно син.

— Так, так, — меляхолійно мати. — Початки завжди бувають дуже скромні. Але ви подумайте: цим разом ставлять українську оперу в Метрополії!

Ніхто не вгадав би, як скоро минає п'ятсот миль, коли розмовляти з дітьми про ці справи. І зовсім не нудно, бо діти питають, питають... Власне, як воно було колись з тією українською історією, культурою, традицією...

Кажуть, що найсильнішими залишаються враження із пережитого у молодості. Їх не забувається ніколи. Якщо судити по нас самих, то воно, мабуть, так і є...

Дуже правдоподібно, що хлопчик і дівчинка з провінційного міста будуть колись розказувати своїм дітям про те, як вони їздили на прем'єру „Анни Ярославни".

Так мені здається, бо коли після закінчення прем'єри мати запитала їх: „Ну, а як вам сподобалося?" — вони зовсім щиро відповіли: „Варто було приїхати, мамо".

Кажуть, що діти говорять те, що відчувають. Скомпліковані критерії критики приходять щойно після „дитячої наївности".

Часами сказати „варто" легше, ніж критикувати...

Степан Ґардаш

„КАЛАБАЛИК" КАРЛА XII

(2)

Коли король і його прибічники ввійшли у велику кімнату дому, вони побачили там юрбу турків. Вартові відступили до сусідньої кімнати, і до них прилучився король. Вуло ясне, що із стількома людьми, як їх мав Карло, можна було малощо вдіяти проти турецького війська. Але Карло не признавав кількости, лише якість.

Оборонці уставилися при вікнах і відкрили вогонь. За якийсь час до драбанта Акселя Роса підбіг вояк і сказав, що король вийшов з великої кімнати, але ніхто не знає, де він дівся. Рос вийшов шукати короля. Увійшов до кімнатки головного кухаря, в якій не поставили вояків для охорони.

„І тут, — каже Рос, — побачив короля між трьома турками. Він тримав обидві руки піднесені вгору, з мечем у правій. Я вихопив пістолю і застрілив турка, що стояв спиною до дверей. Король не бачив, що я ввійшов, бо кімната була повна диму. Але, почувши постріл, звернувся лицем до мене і, не промовивши й слова, пробив мечем наскрізь другого турка. Я не забарився вбити третього. Щойно тепер пізнав мене король і сказав: „Росе, це ти врятував мене!" Я відповів: „Так, при Божій помочі, я вчинив це". Король поклепав мене по плечу, кажучи: „Бачу, Росе, що ти не покинув мене!"

Крім рани на лиці, що ще кривавилася, король дістав іще одну рану, коли боровся з тими трьома турками. Він здержав удар шаблі, схопивши лезо рукою, і так скалічив усю долоню між першим пальцем і палюхом. Обтер кров із лиця хустиною, а Рос своєю хусткою перев'язав королеві руку. Коли Карло і Рос вийшли з кімнати, король якусь хвилину наче був сумний. Хотів прилучитися до решти шведів і питався, що сталося з тими, „які покинули мене". Рос відповів спокійно, що більша частина певно згинула або взята в полон.

Тепер турки притягли артилерію і почали знов обстрілювати дім, але з малим успіхом, бо ядра робили лише заглибини в м'якому камені. Шведи й далі били з мушкетів, а Карло ходив поприз них з порохом і кулями в капелюсі, подаючи їх тим, що стріляли. Бій тягнувся кілька годин, поки не стемніло.

Гольштанський дипломат Фабріс і француз Ля Монтрей, яких турки не займали, приглядалися здалека зо страхом. Монтрей був переодягнений за татарина і тому міг під'їздити час від часу поближче, щоб краще бачити.

Нарешті турки переконалися, що безцільно облягають дім. І тоді татари попричіпляли до стріл запалені ганчірки і вистрілили їх у череп'яний дах, а рівночасно кілька яничарів з в'язками сіна кинулися до рогу дому, поскладали сіно на купу і підпалили.

Поки шведи, які були в домі, зорієнтувалися, дах уже горів. Драбант Вольберґ і кілька вояків з королем вийшли на горище подивитися, чи вдасться що удіяти. Але вогонь годі вже було погасити, бо на горищі було поскладане вино й горілка. Розвалили мечами і мушкетами частину даху, але вогонь нестримно поширювався, підкріплюваний подарунками султана та крамарів. Побачивши шведів на даху, турки стали стріляти ще завзятіше.

„Рос каже:

„Коли король вирішив пробитися крізь вогонь, ми накинули плащі на голови і подалися до сходів. Турки стріляли так цільно, що двоє наших людей упало. Вони згоріли там у полум'ї. Ми всі з королем у палаючих одягах бігли один за одним по охоплених вогнем сходах. І так при Божій помочі видісталися щасливо. Король дуже хотів пити, але води не було. Випив склянку вина — перший раз, відколи покинув Стокгольм".

Пожежа п о с илювалась. Горіючі дерев'яні частини падали з даху та горища. Годі було залишатися навіть у долішніх кімнатах. Король і його люди відступали з кімнати у кімнату, аж поки, душачись від диму й гарячі, не зібралися всі в останній кімнаті — королівській спальні.

Дехто радив піддатися, бож встоятись не було сили, та й нічого не скористали б, якщо спеклися живцем. Одначе, король, який — як казали — був дуже схвильований (до цього причинилася також склянка незвичного для нього вина), відкинув таку думку.

Вогонь обпалював оборонців з-поміж горіючих сволоків, деякі мушкети самі стали вистрілювати від неймовірної гарячі, тож ми, — каже Рос, — могли постріляти один одного. Коли вже й дихнути було годі, відчинили надвірні двері і король крикнув: „Будемо боронитися достанку!"

Всі вибігли назустріч турецьким кулям. Вдихнувши трохи свіжого повітря, король скомандував: „Відступати до канцелярії!" Це був недокінчений будинок в сусідстві. З мечем в одній руці, з пістолем у другій, пустився він бігти до того будинку, а за ним решта його людей. Рівночасно турки кинулися на шведів з усіх боків, але завагались і завернули за ріг дому.

Король зашпортався о сторогою й упав. Поручник Оляф Аберґ, що був до короля найближче, зліг на нього так, щоб охоронити своїм тілом. Турки кинулися на них. Аберґа поранили шаблею в голову і відтягнули набік. Яничари вирвали королеві меч із руки і взялися дерти на ньому одяг на шматки, щоб потім доказати, що мають право на нагороду. Решту шведів пограбували на місці.

„Це сталося о 8-ій годині вечора, отже король і ми, що мали честь бути разом із ним, відважно боронилися вісім годин".

Так скінчився той славний „калабалик". Карло убив багато турків власними руками, але він сам сказав, що не може пригадати собі більше як трьох. Закривавлений, почорнілий від диму й пороху, з обсмаленими бровами, у лахмітті, він дав себе відпровадити до бендерського губернатора Ізмаїла Паші.

Паша прийняв короля ввічливо і попросив сісти на килимі. Карло відмовився сідати і розмовляв стоячи, бо, коли він зашпортався й упав, а турки кинулися на нього, вони зломили йому дві кістки у правій нозі. Про це довідався світ щойно у 1917 році, коли відкрили його труну і промінням Рентґена пересвітлено його кістяк. Король не згадував того нікому, навіть своєму хірургові.

Карло промовчав на всі Ізмаїлові компліменти про його геройський бій. Уся та пригода була завелика для жарту, а замала, щоб бути поважною, — казав король. Коли б усі шведи взяли участь в обороні, турки не подолали б їх і за десять днів.

Кримський хан уникав зустрічей з Карлом, мабуть, побоюючись наслідків. Але султан таки депортував його на архіпеляг. Великого везира також незабаром усунув, але він урятувався від удушення шовковим шнурком. Пізніше, на весну, бендерського сераскера ув'язнили і заслали до Синопу. У другі роковини „калабалика" його голову застромили на брамі султанського палацу.

Карло тим „калабаликом" учинив те, що було в його силах: Сінявському не вдалося видати шведського короля польському королеві, а тим самим і Росії.

(Закінчення на стор. 3-ій.)

ЗА КРАЩУ ОСВІТУ Й ВИХОВАННЯ

(Дискусійний панель в школі українознавства при Соборі св. Володимира в Чікаго)

22 березня відбувся в нашій школі цікавий дискусійний панель при співучасті вчителів, батьків та молоді.

Президію очолювали: професор М. Семчишин — модератор, управитель школи І. Лукашевич і С. Кологривенко — панелісти, д-р Марчук — голова батьківського комітету, учні Вищих Курсів Петро Лисенко і Надя Ковальська.

Модератор проф. Мирослав Семчишин на вступі з'ясував напрямні, які характеризують кожен процес навчання й виховання, а це: відповідно складену програму, навчально-виховний матеріял (підручник), зацікавленість молоді і належна підготова та персональність вчителя. Ці та інші чинники рішають про успіх або неуспіх в навчанні, зокрема в українських школах, які мають свою педагогічну окрему прикмету. Ці напрямні відповідно насвітлять панелісти, які дадуть відповідь на ряд пекучих справ.

Іван Лукашевич в доповіді „Навчання та виховання в українських школах", покликуючись на досвід і педагогічну практику, насвітлив працю вчительського збору протягом багатьох літ та підкреслив трудноші: невідповідні програми і підручники та мале заінтересовання батьків в шкільних справах.

Вчителька С. Кологривенко в доповіді „Родинний дім — підстава праці в школі" подала свої завваги щодо співпраці батьків з вчителями над вихованням молодих людей, які, як свідомі українці, ввійшли б в американське суспільство і здобули прихильність до української справи.

В оживленій дискусії відчувалось бажання поліпшити шкільні відносини. Наша молодь сповнена бажанням збагнути глибини української культури й науки, знаходить трудноші в обмеженім часі пройти запляновaний програмами матеріял. Батьки уважають підручники нецікавими, непристосованими до життя дитини в ЗСА. Під впливом теперішніх поглядів на релігію (виелімінування її в публічних школах) батьки нехтують до деякої міри релігійним вихованням. Справа Церкви й боротьба за державність повинні паралельно йти у вихованні дитини. Науки українознавчих предметів, як засобу до любови України, не скорочувати, бо школа українознавства мала б дати систематичне знання про Україну. Для змодернізування навчання пропоновано вербувати вчителів американських шкіл, зі знанням українознавчих наук.

В дискусії дійшли до висновку пітримати існуючу тенденцію централізації усіх шкіл, православних і католицьких, щоб було одно діло в одних руках, один провід в школах українознавства. Спільними силами можна поліпшити програми, підручники та створити єдність українського суспільства.

Учасники панелю дійшли до переконання, що мимо трудноців українські школи роблять велику роботу, виявом чого є вдячність батьків за зберігання молоді від асиміляції.

С. Кологривенко

Конференція Асоціяції Викладачів чужих мов

Річна Конференція Американської асоціяції Викладачів Чужих Мов Кензасу, що відбулася 12го квітня у Стейтовому Університеті Вічіта і згуртувала кількасот викладачів високих і середніх шкіл Кензасу, визначалася перевагою східньо - европейського, зокрема слов'янського мовного комплексу над іншими чужомовними відділами студій. Професор німецького університету в Майнці, д-р Готтольд Роде в доповіді „Вчення чужих мов у Східній Европі" заторкнув теж програму студій славістики по університетах Західньої Німеччини, проте нічого не згадав про українознавство, як одну з ділянок славістичних студій. Подібно й професор празкого університету, д-р Пшемишль Адамец, у своїй доповіді „Студії славістики в Чехословаччині" зреферував стан славістичних наук у своїй батьківщині, назвавши навіть сербо-лужицьку ділянку дослідів, одначе й тут про українознавчі студії не було сказано ні слова. Цю справу підніс щойно в дискусії над виголошеними доповідями делегат Стейтового Коледж у Форт Гейс, професор Р. В. Кухар, привівши як зразок українознавчих студій діяльність Українського Вільного Університету в Західній Німеччині, абож праці українознавчого центру при Унів. П. Шафарика (Філії) у Пряшеві, якщо йдеться про Чехословаччину. Це й було згодом підтверджено в відповідях обох прелеґентів.

Н. Н.

Перед концертом Марти Цибик

Вже в дев'ятому році життя, Марта Цибик належала до тих вибраних учнів, які брали участь в показовій лекції Українського Музичного Інституту, улаштованій Музичною Фундацією Ґріфіт в Нюарку для 150 американських учителів.

Визначна учениця п-ні Галі Клим, М. Цибик, крім музичних здібностей, виявляла все солідну працьовитість і поважний підхід до музики. В 13-му році життя вона виступила з власним концертом, програма якого складалася з творів Баха, Бетговена, Шопена, Ліста, Ревуцького, Фоменка й інших. — Рік пізніше М. Цибик грала 1 ч. концерту Ґріґа зі шкільною оркестрою в Артс Гайскул. Від наймолодших літ М. Цибик була акомпаньяторкою шкільного хору і церковного хору при церкві св. Івана Хрестителя.

В 1963 р. М. Цибик одержала диплом УМІ з оцінкою „визначно". Молода піяністка перейшла на дальші музичні студії до Джуліярд Преп., де зараз одержала стипендію Ню Джерзі Стейт Сколяршіп на п'ять літ студій. Але вона вже за 4 роки дістала титул „бечелор оф саєнс ін мюзик".

В1965 р. М. Цибик, тоді учениця Фріскіна, виступала на концерті видатних молодих артистів в Ню Йорку. Того ж року вона брала участь у святочному концерті УМІ в Нюарку з нагоди закуплення нового фортепіяну Стейнвей.

В 1965 р. М. Цибик, тоді учениця „вечорі молодих талантів", що його улаштував „СУСТА" в Ню Йорку. В тому році церковний хор в Нюарку спонзорував власний концерт М. Цибик з вибагливою піяністичною програмою. Скоро потім вона дала свій фортепіяновий речитaль в Інтернаціональному Домі в Бостоні. Вона, як і завжди включила у свою програму твори українських композиторів.

Українська суспільність радіє успіхами нашої молодої піяністки, яка виявила себе не лише вартісною музичною фаховою силою, але також щирою громадянкою, все готовою помогти нашій спільноті. Тимбільше ми повинні піддержати наших молодих музик й активно зацікавитися ними, щоб вони відчули, що їх музично-культурні змагання не йдуть на марно. Докажім це чисельною присутністю на концерті Марти Цибик, що відбудеться в п'ятницю 6 червня 1969, о год. 8-ій в залі Українського Народного Дому в Ірвінґтоні.

Український Музичний Інститут

„БУРУНИ НА МОРІ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

кладати, наприклад, на Україні, коли там за державну мову править та ж таки російська мова, а мова „державного" народу переслідується, оборонців її заганяють у концентраційні табори? Адже навіть ті консули з сателітних держав, що живуть на протязі багатьох років у Києві, „зустрічаючись" із місцевим населенням, промовляють не мовою цього населення, а російською. Я чув з київського радіо промову польського консула Штєца на святкуванні якогось там ювілею в невеличкій київській фабриці, — він промовляв по - російському. По-російському ж промовляв на урочистому засіданні в Академії Наук УССР і представник чеської Академії Наук.

Русифікаційну мету має Москва на увазі й тоді, коли викликає „націоналів" „у гості" до російського народу. Це твердження може показатися неймовірним, але якщо вдуматися в нього, то можна з ним погодитися. Якщо таким „націоналам", як грузини, що під крилом Сталіна змогли ухилятись від русифікації, російська мова в Грузії ще й тепер не дуже дошкуляє, то, викликаючи їх сотні або й тисячі до Москви, росіяни примушують їх прислухуватись до російської мови, звикати до неї. Я сам уперше як слід „прислухався" до російської мови тоді, як у середині 20-их років поїхав як член „Плугу" на всесоюзний з'їзд селянських письменників. Ці останні думки мимоволі виникають у зв'язку з розпочатою 27 травня цього року в Російській федерації декадою української культури. А поїхало тепер до Москви і далі, на схід, за наміченим заздалегідь маршрутом, понад 2.000 українців, як про це офіційно повідомило РАТАУ („Літературна Україна" з 23 травня ц. р.), у тому числі чимало, мабуть, і закарпатських „чабанів". Про її передусім русифікаційну мету свідчить згаданий маршрут, „маршрут дружби й братерства": з цього маршруту не випадково „випали" райони з українським населенням, у ньому немає ні Ростова над Доном, ні Краснодару на Кубані, на тій Кубані, де тепер українські пісні видано разом з російськими і надруковано... „ярижним" правописом. А скільки галасу про „братерство і дружбу" в промовах і в пресі!

НОВІ ВИДАННЯ

„ВОЛОСОЖАР", ч. 10

Вийшов друком ілюстрований літературно-мистецький журнал „ВОЛОСОЖАР" чч. 1-9-10, 1969, з творами Г. Журби, І. Багряного, Ю. Мовчана, Н. Щербини, М. Лавренка, С. Підкови, Р. Кухаря, Д. Донцова, Ів. Манила, Ол. Раня, М. Щербака та інш. Опубліковані деякі листи У. Самчука, В. Чапленка, В. Барки, Д. Гуменної, М. Мандрики, А. Галана, Л. Лимана. Річна передплата 2 дол., на півроку 1 доляр. Усі числа „Волосожару" (за минулі роки) висилаємо за 1 дол. Замовлення та гроші висилайте на адресу:
"Wolosozar", Box 472
Vineland, N.J. USA. 08360

Картерет, Н. Дж.

ВІДЗНАЧЕННЯ ШЕВЧЕНКІВСЬКИХ РОКОВИН

В неділю 9-го березня о год. 5-ій по полудні в залі Нейтен Гіл школи при Рузвелт Авеню зібралась велика кількість українського громадянства Картерету та околиці, щоб віддати поклін генієві України Тарасові Шевченкові.

Свято розпочато могутніми словами „Заповіту", який відспівали всі учні Школи Українознавства. Вступне слово виголосив інж. Омелян Граб, котрий висвітлив постать невмирущої слави Т. Шевченка.

Учні першої кляси гарно виконали деклямацію „Учітеся, брати мої".

Життєпис Т. Шевченка відчитав учень четвертої кляси Юрій Глущик. Ряд українських народних пісень відіграла на акордеоні учениця третьої кляси Галя Васічко; „Був Тарасів День" — деклямувала Катруся Палига; „До залізних стовпів" — сценічну картину вміло виконали учні 2, 3 і 4-ої кляси під керівництвом молодої студентки та учительки 2-ої кляси п-ни Христини Принади. Гарно виконав свою ролю Тарас Ткачик.

Учениця 4-ої кляси Кенді Бартко відчитала реферат по-англійськи про Шевченка.

Ряд українських танків виконала танцювальна група під керівництвом п-ні Д. Бамбурак і п-ни Л. Зубенко; спільні деклямації „Розрита могила" виконали Марійка Матлага, Стефанія Дитиняк, Богдан Ткачик і Данило Сенюк. „Мені однаково" деклямував Андрій Дитиняк; деклямації „Батько наш" гарно виконали Галя Васічко, Галя Варянка, Анна Середоха, Уляна Калічинська й Іван Матлага.

Програму провадив п. Іван Рачинський. Він попросив до слова о. шамб. д-ра В. Поспішіля, який підкреслив ціль Шевченківського свята та заторкнув виховання нашої молоді в українськім дусі як найважливішу справу виховання, щоб не занедбували її самі родичі.

Мистецьке оформлення сцени: портрет Т. Шевченка п-ні М. Граб, а решту допомогли члени управи Батьківського Комітету.

Інж. Володимир Янів подякував керівникам та виконавцям за таку гарно влаштовану академію.

Присутні з одушевленням нагороджували грімкими оплесками виконавців — учнів школи українознавства.

На подяку заслуговують інж. Омелян Граб, який вже другий рік очолює учительський збір суботньої школи українознавства та учителі І. Рачинський, Вол. Янів, Х. Принада, Л. Глущик, які не жаліють свого часу і сил для виховання наших діточок в українському дусі. Подяка належиться і о. шамб. В. Поспішілеві за духовну опіку. Щасти їм, Боже, в дальшій праці!

Гимн „Ще не вмерла Україна" відспівали всі присутні на залі, чим закінчено академію.

В. Матлага

„Декада української культури і мистецтва" і „Всеросійський фестиваль мистецтв"

Київ. — „Проведеться Всеросійський фестиваль мистецтв під ленінським девізом „Мистецтво народові", на території Російської СФСР, якому передуватиме „Декада української культури і мистецтва", що триватиме від 27 травня до 6 червня. Подаючи таке повідомлення, „Радянська Україна" з 25-го травня помістила фотознімку з Москви, з підписом „Столиця в ці весняні дні", на якій є плякат російською мовою про „Декаду украинского искуства". У київській газеті „Культура і Життя" з 25 травня, що вийшла в наполовину зменшеному форматі, опублікувана мапа поїздок груп письменників, співаків, музик, акторів з України по Російській СФСР: крім Москви, окремі групи побувають у Вороніжі й поблизьких містах, де живе багато українців, відтятих від України, у Волгограді й Саратові, в Омську й Томську, в Хабаровську і Владивостоку, де також є дуже великі скупчення українців, позбавлених рідних шкіл, власних українських видань та всього, що зветься українською культурою. „Декаду" присвячують 100-літтю народження Леніна, хоча те свято" буде аж через рік. Під час „Декади" будуть показувати фільми кіностудій, які працюють на території України, з такими прізвищами акторів у головних ролях: І. Миколайчук, Л. Сосюра, М. Мішкова, Л. Кадочникова, В. Волков, К. Крупеннікова, Н. Наум, С. Сергейчикова, Л. Алфімова, Р. Недашківська, Є. Опалова, В. Хохряков, Р. Ніфонтова, Л. Румянцева. . . В „Культурі і Житті" надруковано вірша Олекси Новицького „Пісня про Росію", що її будуть співати українські хори в Росії: „О Росіє моя в світлій повені рік; О Росіє, твій помисел кожен велик . . . О Росіє моя, Ілліча ти народам дала; Ти, Росіє, народи землі повела" і т. п.

„КАЛАБАЛИК" КАРЛА XII

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Коли Карла забрали до бендерського сераскера, він кинувся на килим і, випивши шербету, зараз же заснув. Від зготовленого для нього обіду відмовився. Наступного дня, коли гольштайнський дипломат Фабріс відвідав короля, застав його „такого вдоволеного, начеб то мав усіх турків і татар у своїх руках". Довідався, що його мають забрати до Адріянополя або Солуня. А його головним завданням було викупити всіх своїх людей у яничарів. Це завдання доручив Карло Фабрісові, Ля Мофресві та британському представникові.

Фабріс домагався звороту королівського меча, але сераскер не згоджувався на це, мовляв, якщо віддасть меча, король знову буде битися. Все ж, коли 6-го лютого Карла винесли до коляси, яка чекала на нього, він побачив там свій меч. Карла проважало понад 100 шведів, решта мали залишитись в Бендерах під командою Акселя Старе.

І знову подорожував Карло степами. Був він „у доброму гуморі, як у днях своїх найбільших успіхів". Відвезли його до Демотики. Звідси, переодягнений, Карло втік до Штральзунду на західньому Помор'ї. Його люди йшли далеко позаду, і між ними було 28 жидів, що фінансували Карлову втечу. Мандрівка із Демотики до Штральзунду тривала чотирнадцять днів.

На німецькій території Карло став реорганізувати шведську армію, і коли вернувся до Швеції мав уже 60.000 вояків.

Ранком 30 листопада 1718 року облягав він норвезьку твердиню Фредріксгальд. Коли висунувся із стрілецького рову, куля поцілила його в голову. По смерті Карла поширилася чутка, нібито куля впала із шведського боку.

(Кінець)

Починаються заходи для будови нової церкви св. Юра в Ню Йорку

(Закінчення зі стор. 1-ої)

що буде більш імпонувати чужинцями. Всі присутні заявили велику охоту до скорого приступлення до будови, як також надію на поміч усіх давніх мешканців Мангетану і тих, що дістали дозвіл на в'їзд до ЗСА через парафію св. Юрія в Ню Йорку, а дістало коло 40.000 осіб.

Потім о. Ю. Катрій прочитав листу членів Комітету Будови. Можна було цю листу змінити, додати чи когось викреслити, але присутні оплесками її затвердили. Склад Комітету такий: голова Комітету — адв. Роман Гуглевич; заступники — адв. Богдан Ластовецький, д-р Іван Макаревич, д-р Волтер Варон, Катерина Пелешок, Михайло Гузар, Дарія Комаринська, інж. Атанас Мілянич, Ераст Куровицький; секретар — мгр Іван Базарко; референт преси і зв'язків — д-р Ярослав Падох; фінансовий референт — мгр Іван Винник; правний дорадник — адв. Степан Ярема; директор збіркової кампанії — о. Володимир Ковалик, ЧСВВ; асистенти — Мих. Гузар, Євстахій Мацький, Едвард Камінський, Корнель Василик, Михайло Юзенів, Тарас Шумилович, Степан Чума. Контрольна комісія: дир. Михайло Головей, адв. Іван Терлаковець, інж. Михайло Шпонтак, д-р Василь Палідвор, д-р Роман Клюфас. Після схвалення листи усі члени Комітету зайняли місця коло президіяльного столу. Вибраний голова адв. Р. Гуглевич, привітав присутніх, подякував за вибір та заохотив до щедрих пожертв і скорого початку будови. Потім коротко промовляв о. В. Ковалик, ЧСВВ.

Під кінець були ще деякі запити, неясності, але їх усі вияснив о. Ю. Катрій, який щонайбільше досі натрудився над приготуваннями і найбільше буде займатися будовою. Закінчив о. Катрій збори молитвою до Божої Матері, прохаючи її помочі й опіки в цьому Божому і патріотичному ділі.

ПОВІДОМЛЕННЯ

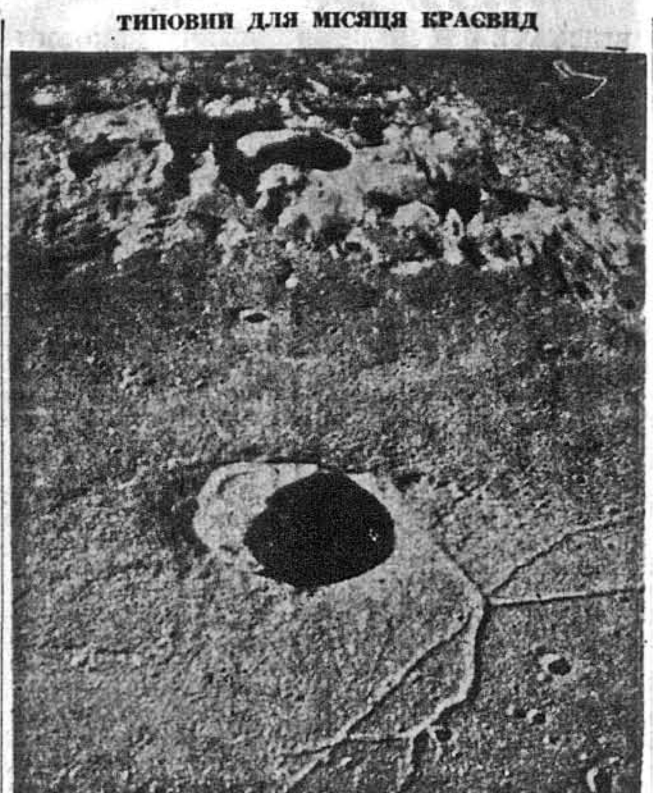
Українське Допомогове Т-во Дністер 361-ий Відділ УНСоюзу в Ню Йорку та Комісія Степендійного Фонду при Дністрі на спільному засіданні в дні 7-го травня 1967 р. рішили розділити оставшу суму $900.00 в цей спосіб: 1. На ремонт пластового дому в Ню Йорку $200, 2. на докінчення гайскулу св. Юра $200. Решту $500 рішено призначити по $50 для молоді, що бажає виїхати до вакаційних осель на літні курси українознавства. Першенство мають члени молодечого Департаменту Т-ва Дністер, 361 Від. УНСоюзу. Зголошення належить слати найдальше до 15 червня 1969 року на адресу:

Ukrainian Ben. Dnister Society, 119 Avenue "A", New York, N.Y. 10009.

За Т-во Дністер і Комісію Стипендійного Фонду підписали: В. Вишиваний, Б. Левицький, П. Кучма, І. Пригода.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ТИПОВИЙ ДЛЯ МІСЯЦЯ КРАЄВИД

Частина поверхні Місяця, відфотографована з командної кабіни „Аполло-10" із віддалі 85 миль. Внизу посередині Кратер Трайснекера, що має 17 миль у промірі. В подібній околиці відбудеться десант „Аполло-11".

В Дітройті відбулася конференція...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

сандра Різник — Ню Йорк, пані Мостович — Лексінгтон, Кентокі, Любослава Любослава Шандра, Кей Гульчій, Клявдія Іванчук, Іван Іванчук, гол. контрольор УНС, проф. Мирон Куропась, гол. радний УНС — Чікаго, Марія Долішна, Сен Кетренс, Канада, д-р А. Вахна, д-р Михайло Строкон, Селі Гавриш, Юлія Стойко, Марія Строкон і Денис Строкон з Віндзор, Канада, Марія Голуб, Каламазу, Миш., д-р Володимир Бровінський, А. Гумецька і М. Чапельська з Ен Арбор, Миш. адв. Іван Панчук, перешкоджений, не міг взяти участи в конференції, надіслав своє слово на письмі.

Наради розпочато доповіддю „Демократія та тоталітаризм", що її виголосив в англійській мові проф. Л. Зерби з Миш. Стейт. Університету. Зверги виголосив доповідь в українській мові „Концепт та ідеал українства" проф. Леонід Мостович з університету Кентакі. Безпосередньо по доповідях відбувся панель „Демократія як виклик українцям у діяспорі", що ним проводила С. Дуб, модератором був інж. Василь Колодчин, голова Метр. Відділу УККА. У панелі виступали: ред. Мих. Бажанський — історія і література, д-р Петро Біланюк з Торонта — релігія і філософія, д-р Тарас Гнатчук — психологія, антропологія, мгр. Олена Лісківська — мова, освіта, проф. С. В. Мамчур політичні і соціологічні науки (англійською мовою), проф В. Приходько — природничо-біологічні науки, д-р Василь Витвицький — мистецтво і музика, д-р Василь Шкудор — економія.

Після обідової перерви учасники в числі 82 осіб розподілились на 4-и групи для передискутування програмових доповідей, понело та загальних напрямків конференцій і переданих висновків дискусії резолюційній комісії, що мала запропонувати на їх основі відповідні пропозиції. Дискусійними групами проводили: адв. Степан Луцький, д-р Валентина Савчук, д-р Павло Джуль і мгр Валентина Бровінська.

Пополудневою сесією проводила Анастазія Вокер. Під час цієї сесії керівники груп звітували про вибуті засідання та давали відповіді на ставлені їм запити.

У неділю, 25-го травня, ранішньою загальною сесією проводила Ольга Шустер. В рямках сесії виголошено три доповіді в англійській мові: „Етнічна льояльність вчора, сьогодні і завтра" — д-р Дж. Еппел, „Вишкіл нових провідників, як речників зміни" — д-р Е. М. Роджерс й „Еволюція організації" — проф. П. Вазілусі прелегенти з Мишиґенського Стейтового Університету. Після кожної доповіді доповідачам ставлено учасниками питання, на які вони давали свої відповіді.

Групова сесія, що відбулась негайно після обідової перерви, прийняла форму та порядок з попереднього дня. Звіти провідників груп на загальній сесії доповнювали учасники своїми заувагами. Під кінець цієї сесії Резолюційна Комісія, у склад якої входили: д-р Валентина Савчук — голова, ред. Л. Бурачинська, С. Дуб, інж. В. Колодчин, д-р Д. Кітковський і мгр О. Шустер — члени, прочитала пропозицій для схвалення учасниками конференції. У пропозиціях вказано цілий ряд побажань для діяльности української спільноти в ЗСА як на внутрішньому так само на зовнішньому секторах. Пропозиції будуть подані до загального відома громадянства через пресу, як також через Головну Управу Союзу Українок Америки до Головної Екзекутиви УККА.

Наприкінці нарад учасники конференції висловлювали признання Окружній Раді СУА в Дітройті за зорганізування конференції. Подивляли взірцевий порядок та точність, що було заслугою голови Стефанії Дуб, голови Ділового Комітету конференції Ольги Шустер та містоголови пані Анастазії Вокер.

В кінцевому слові С. Дуб дякувала зворушено приявним за участь у цій дводенній конференції. Успіх конференції приписала вона не лише її організаторам, але передусім прелегентам та всім учасникам.

Нищильник ЗСА затонув у зудар з літаконосцем Австралії

Перль Гарбор, Гаваї. — В понеділок 2. червня коло 10 год. перед пол. австралійський літаконосець „Мелбирн" майже наполовину перерізав американський нищильник „Френк Е. Івенс", після чого в короткому часі цей пошкоджений нищильник затонув. Ця катастрофа сталася на Південно-Китайському морі під час морсько-летунських маневрів членських держав Південно-Східного азійського Союзу (СЕАТО), а саме ЗСА, Британії, Філіппін, Австралії, Нової Зеляндії і Таї (Сіям). Нищильник „Івенс" місткости 2.200 тонн був одним із легких воєнних кораблів, які супроводили велетня „Мелбирн". Один американський моряк негайно згинув у тому зударі, 216 виратовано, але про долю 56-ох нікого не відомо. Між врятованими є також капітан затопленого нищильника комодор Альберт МекЛямор. Нищильник „Френк Е. Івенс", названий так за колишнім американським адміралом, вславився своєю участю в американсько-японській війні. Літаконосець „Мелбирн" вже вдруге спричинює таке нещастя, бо в 1964 році він так само перерізав австралійський нищильник „Вояжер". Недавно відремонтували його коштом 7.800.000 дол. У своєму останньому зударі він дістав діру в кадовбі широку на 4 стопи. Маневри СЕАТО розпочалися 30 травня ц. р. Командував ними американський адмірал. Покищо не відомо, хто завинив ту катастрофу.

Демонстрації проти відвідин Рокефеллера — вияв розчарування політикою ЗСА

Порт оф Спейн, Трінідад. — Генеральний секретар Організації Американських Держав Гальо Пляза заявив тут, під час зустрічі з губернатором Рокефеллером і його дорадниками, щоб вони не обманювали себе думкою, що протестні демонстрації проти відвідин Рокефеллера це тільки результат ворожих дій невеликої групи екстремістів у тих чи інших країнах Латинської Америки. Головною причиною демонстрацій і заворушень, що відбулися в час відвідин Рокефеллера в різних містах латиноамериканських республік, є — на думку Пляза — все більше розчарування населення Латинської Америки політикою З'єдинних Стейтів Америки і незадоволення із надто повільної реалізації програми економічної допомоги „Альянс для прогресу". Відповідальности за демонстрації не можна скидати тільки на комуністів, чи інші екстремістичні групи. Після відвідин Трінідаду губернатор Рокефеллер відлетів до Ню Йорку, на два дні скоріше, як було пляновано, головним чином тому, що відкликано його відвідини у Венесуелі. Перед своїм від'їздом із Трінідаду Рокефеллер заявив, що він не думає резигнувати із дальших двох тур запляновоної президентом Ніксоном його поїздки по країнах Латинської Америки. Децизію губернатора щодо цього підтримує також Білий Дім.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 8-го ЧЕРВНЯ 1969 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збирання чл. вкладок за місяць червень від Т-ва Дністер — 430 Відд. як слідує: 8 червня в Тризубі в год. 1-3 по пол.; 15 червня, від год. 11:30-1:30 по пол. в Укр. Клюбі, Френклін вул.; 21 червня в Укр. Клюбі при 23 і Бравн вул. в год. 7-9 веч. — І. Книгиницький, секр.

НЕДІЛЯ, 15-го ЧЕРВНЯ 1969 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі. Дуже радо приймемо нових членів. — П. Дзюба, гол., Т. Песко, кас., В. Попович, секр.

Аплікація на прийняття

— на —

КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
на СОЮЗІВЦІ
КЕРГОНКСОН, Н. Й.

від 3-27 СЕРПНЯ 1969 року

Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
Вік: .... Член УНС, Відділ: ....
Знання української мови:
СЛАБО ☐ ЗАДОВІЛЬНО ☐ ДОБРЕ ☐
Залучую на рахунок оплати $.....................
(Повна оплата курсів — $120.00. Половину належности треба вплатити із аплікацією).
Аплікації висилати на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

„СОЮЗІВКА"
ОСЕЛЯ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
в КЕРГОНКСОНІ, Н. Й.
приймає вписи дітей
у віці від 7 до 11 років
— на —
ДИТЯЧУ ОСЕЛЮ
яка триватиме
для ДІВЧАТ — від 21-го червня — 12-го липня 1969 року
(Табір вже заповнений)
•
для ХЛОПЦІВ — від 13-го липня — 3 серпня 1969 року
По ближчі інформації та за аплікаціями до виповнення, прошу зголошуватись на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

Д-Р ЛУКА ЛУЦІВ
ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

Праця охоплює цілість життя, діяльности і творчости Івана Франка, починаючи від його дитячих і юнацьких літ аж по останні роки поета. Біографію і творчість розглядає автор на основі поетових творів і висловів самого Івана Франка. Автор наводить їх думки і погляди окремих франкознавців дореволюційних і післяреволюційних, як також сучасних підсовєтських. Шість повних сторінок друку обіймає реєстр давньої і сучасної літератури про Івана Франка, яку використав автор.

Книжка повинна бути в кожній українській хаті.
654 сторін друку. Тверда оправа. Ціна $9.50.

Замовлення і належність слати:
"SVOBODA", 81-83 Grand Street (P.O.Box 346), JERSEY CITY, N.J. 07303

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ТАРЗАН, Ч. 6192. Тарзан заповідає боротьбу проти підривників

Я прибув сюди з Вашингтону тому менше як рік, Тарзане, але вже можу бачити, що майбутній добробут із мінералів і хліборобства людей цього останнього великого континенту... ...Скарби Африки є її правдивою небезпекою! І ми не хочемо експлуатувати цей дівичий край і його народ... Але інші хочуть! Так, консуле Робертсе! А в міжчасі Африка може бути перетворена в континент терору, — африканці вбивають африканців, як несвідомих пішаків чужинецьких плянувальників! Мені це не подобається! Ми перетворимо країну Тарзана у фортецю проти ворогів Африки!